

Heroldo de HEL

N-ro 79

1999 aprilo - majo

ORGANO DE
HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

北海道エスペラント連盟

053-0844

苫小牧市宮の森2丁目18-18 星田 淳 方

HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

ĉe Acuŝi HOŝIDA

Mijanomori 2-18-18, TOMAKOMAI

053-0844 Japanio

ENHAVO

Retleteroj el Jugoslaviaj Samideanoj

ユーゴスラビアの

エスペランティストからの空爆日誌

HOŝIDA Acuŝi 星田 淳 2~5

Vizitinte al la Esperanta klubo de Sapporo-
Tōhoku-Alfalernejo

札幌稲北高校エスペラント同好会を訪ねて

KABAYAMA Yūsuke 樺山 裕介 6~8

Elementaj demandoj al la artikolo de s-ro
YAMASAKI Seikō

日本語カナ文字・ローマ字論への初歩的な疑問

KAWAI Yuka 川合 由香 9~11

Por Venontjara Kongreso

来年の道大会を新天地で 11

Kunloĝado en Otaru

HEL 春期(小樽)合宿に参加して

NAKANO Cuneaki 中野 常明 12~13

Danke ricevitaj - 受領郵便物 14

Pupteatro : Leono kaj Rato

人形劇 : ライオンとねずみ

Joŝiko KANAMORI 金森美子 15

Rekomendo de intelektaj verkoj por
esperantistoj

読書のすすめ(良書紹介) シーラカンス 16

Raporto de la 5-a komitata kunveno de HEL
第5回委員会報告 17

Esperanto kaj mi

(Prelego de s-ro Glauco Pompilio)

ポンピリーオ氏の講演: エスペラントと私 18

TTT-paĝo : Registro de renovigoj

ホームページ更新履歴 19

El redakutejo 編集部より 20

— [各ロンドからの案内] —

ANONCO de SAT-ana Grupo en Sapporo

出産カンパの御礼 SAT 札幌 19

第63回北海道エスペラント大会のプログラム案変更のお知らせ

Ŝanĝo de la programo de la 63-a Hokkajda Kongreso

今年の道大会の日程について、会場を変更し、9月25日(土)と26日(日)の内容を入れ替えます。

9月25日(土) 札幌市民会館 TEL 011-241-9171 札幌市中央区北1西1

10:30~16:00 エスペラント祭

9月26日(日) かでる2・7 TEL 011-231-4111 札幌市中央区北2西7

11:00~17:00 北海道エスペラント連盟総会

18:00~20:00 懇親会「北海道のエスペラント運動の歴史と

これからのエスペラント」

他、詳細は正式に決定した上で、次号に改めて掲載します。

Retleteroj el Jugoslaviaj samideanoj

ユーゴスラビアの エスペランチストからの空爆日誌

HOŠIDA Acuŝi

Nokte de la 24-a de marto eksplodis milito en Eŭropo. Tuj poste, matene de la 25-a, *Jurnalo Hokkajdo*, havanta milionojn da legantoj, telefonis al mi demandante eventualajn informojn el Jugoslavio. Ĝi membris, ke ni okazigis ekspozicion pri eks-Jugoslavia Respubliko Bosnio-Hercegovino uzante la materialojn de esperantistino-jurnalisto KIKUŠIMA Kazuko (=Krizantemo), kiu vizitis Sarajevon kaj Serban Respublikon en Bosnio-Hercegovino.

Por miaj demandoj pri la sekureco kaj la situacio, jugoslavaj samideanoj komencis raportadi al mi de tempo al tempo malgraŭ malfaciligado de la situacio. Jen estas kelkaj eroj el la raportoj.

空爆開始の翌朝3月25日、「ユーゴから連絡ありますか」と道新から電話があった。「以前元ユーゴの問題について展示をなさいましたね。戦争が始まったので、ユーゴに関わりのあった人達に意見を伺っています」とのこと。一昨年('97)菊島和子さんの資料で開いたパネル展と講演会「ボスニア・ヘルツェゴビナ - 戦争の両側を旅して」がデータベースにあったのだろう。菊島さんは、以下のメールにもあるように、S-ro Radojica Petrovic宅も訪れている。彼の例え話(イソップ?)はユーゴ人の気持ちを表している。

Jen la raportantoj.

S-ro Renato Petrovic:sekretario, delegito de Serba Esperanto-Junulara Organizo

S-ro Radojica Petrovic:prezidanto, delegito de Serbia Esperanto-Ligo

S-ro Zoran C'iric': prezidanto de Serbia Esperanto-Ligo(1998)

ベオグラードの S-ro Renato Petrovic からの第1報は初空襲の様子を翌々日の朝知らせてきた。これが3月27日の道新苦小牧版の記事になった。

★ 題名: informoj el beogrado

serbejo@ptt.yu 1999/03/26 04:26

Date: Thu, 25 Mar 1999 20:26:32 +0100

From: "Renato Petrovic" <serbejo@ptt.yu>

Kara amiko,

dankon pro via zorgo pri mia lando. pasintan nokteton (24/25. marto) oni dufoje bombardis preiferion de beogrado. La bombardo daŭris ekde 20.00 (laŭ loka tempo) ĝis iom poste 22.00, kaj la duan fojon 50 minutojn post la noktomezo komenciĝis kaj finiĝis dum fruaj matenaj horoj. Neniu estis mortigita aŭ vundita.

Urba registaro ĉiunokte kontaktas ŝtataj organoj, kaj en la urbo ĉio funkcias (elektro, akvo, hejtado). Post la noktomezo oni elŝaltis publikan lumigadon kaj la tuta urbo estis en mallumo. Dum mateno (25. de marto) homoj ĉefe restis en hejmoj, oni aĉetadis multe, estis bela tago kaj homoj promenadis tra la urbo... En la ĉefa strato

de Beograd (Knez Mihajlova) montrofenestroj de usona, franca, germana kaj brita kulturcentroj estis rompataj... Ĉi vespere je la 19.30 oni denove anoncis aeratakon... en la centro de la urbo nenio estas damaĝita (krom la menciitaj montrofenestroj)...

Mi povas denove sendi freŝajn informojn el beogrado...

★#08414207 99/03/26 09:06:22

発信者: radp@emi.yu "Radojica Petrovic"

文書名: Re: Saluton, samideanoj

Date: Fri, 26 Mar 1999 01:08:10 +0200

Kara amiko,

Koran dankon pro via interesiĝo, viaj streboj al objektiva informado kaj viaj kuragiĝoj.

Mi bone memoras kaj admiras tiucelajn farojn de Krizantemo, kiu gastis ankaŭ en mia hejmo.

Kion diri pri niaj vivoj kaj opinioj? Ĉu en via tradicio ekzistas tiu fabelo pri

ŝafido kaj lupoj, kiuj trinkis akvon el la sama rivereto kaj la lupoj riproĉis la ŝafidojn, ke ĝi malpurigas la akvon kiun la lupoj trinkas. La ŝafido respondis "kiel mi povas malpurigi vian akvon se mi trinkas malsupre de vi kaj la akvo ne fluas de mi al vi, sed inverse". La lupoj respondis: "mi diras ke vi malpurigas mian akvon kaj tial mi manĝos vin".

Ni vivas kiel la ŝafido el tiu fabelo.

Mi klopodos fari pli detalan raporton laŭ via peto.

Dankon kaj saluton Radojica Petrovic',
prezidanto de Jugoslavia Esperanto-Ligo
Bul. oslobodjenja 36, YU-32000 Cacak,
Jugoslavio

★ 題名: Re: RE:informoj el beogrado
2 serbejo@ptt.yu 1999/03/26 16:08
Date: Fri, 26 Mar 1999 08:09:41 +0100

From: "Renato Petrovic" <serbejo@ptt.yu>
Mi estis prezidanto de Serba Esperanto-Junulara Organizo, nun mi estas estrarano de Jugoslavia Esperanto-Ligo, estrarano de Serbia Esperanto-Ligo kaj estrarano de la urba Esperanto-societo "Radomir Klajic" el Beogrado. Krome mi stas teknika redaktoro de InfoSEL, oficiala informilo de Serbia Esperanto-Ligo. Esperanto-agadoj nun estas haltitaj - mi dejas volontule ĉiutage en la oficejo. Multaj urboj kun esperantistoj estas bombarditaj -- ni ankoraŭ ne havas informojn pri esperantistoj...

Aeratako kiu komenciĝis hieraŭ vespere je la 19.30, finiĝis ĉirkaŭ noktomezo.

Homoj amase aĉetadas nutraĵojn kaj portas hejmen. La mateno estas trankvila...

★ 題名: nova aeratako...
7 serbejo@ptt.yu 1999/03/27 07:43

Date: Fri, 26 Mar 1999 20:37:21 +0100
From: "Renato Petrovic" <serbejo@ptt.yu>
Nun estas 16:15 laŭ loka tempo... Sirenoj denove anoncas aeratakon...

Post kelkaj minutoj denove komencos bombardado... Radio informas ke oni devas iri al rifuĝejoj... Bombardado komencis... oni atakas Beogradon, la ĉefurbon de Jugoslavio

... radio ripetas informojn pri aeratako, pri fuĝado al rifuĝejoj... mi sidas en al ĉambro, apud mia komutilo kaj aŭskultas informojn pri la rezulto de la atako... ĝis nun oni nenion scias pri viktimoj... la atako daŭras jam unu horo... nun estas 17:18 (laŭ loka tempo)... amikoj telefonas kaj demandas pri la situacio en la centro de la urbo... ĉi tie nenion oni povas aŭdi... radio emisias muzikon... de tempo al tempo radioparolisto donas novajn informojn... oni ripetas frazojn por kuragi homojn... oni ripetas ke verŝajne estos materiaj damaĝoj kaj homaj viktimoj kaj ke la spirito de la popolo oni ne povas rompi... mi ĵus revenis el vendejo kie mi aĉetis kelke da biero por ĉi nokto... denove mi vidis homojn aĉetantajn grandan kvanton da nutraĵoj... 17.15 oni anoncis finon de aeratako... 19.05 denove aeratako... homoj jam al-kutimigis... iuj iras al rifuĝejoj kaj iuj ne...

★ 題名: rok-konzerto 雨にも爆弾にも負けず、爆弾の破裂音を伴奏に、反空爆のロックコンサート

3 serbejo@ptt.yu 1999/03/29 18:26
Date: Mon, 29 Mar 1999 11:24:45 +0200

en beogrado hieraŭ okazis granda rok-konzerto... en la centro de la urbo, ĉe la placo de la respubliko arigis ĉirkaŭ dek miloj da homoj... spite al la signalo kiu jam anoncis aeratakon, spite al la pluvo, spite al bomboj... koncertis konataj serbaj rok-muzikistoj kaj la etoson kompletigis bruo de NATO-bomboj aŭdebla de beograda periferio... ĉe la ĉeestantoj oni rimarkis kelkaj interesaj afiŝoj-mesaĝoj: "pardonu, ni ne sciis ke vi estas nevidebla"... "monika dankon, vi provis ĉion eblan"... "New American Terrorist Organization"... hodiaŭ denove oni koncertos -- la sama horo, la sama loko... signaloj anoncis aeratakon, radio ripetas ke oni devas iri al kasejoj... mi iros al la koncerto kiu komenciĝos post kvardek minutoj... ĝis

3月24日にNATOの空爆が始まり、やがて4月に入る。Beogradoの S-ro Renato Petrović は、「歴史的な4月6日」のことを書いてきた。第2次大戦の時、ヒトラーがベオグラードを爆撃した日だ。五十年後、今はNATO軍一。

4月後半からはユーゴ南東部のニシュ市（発音はニシ Niš）に住むZoran C'IRIC さんからのメールが多くなった。本来観光業だが今は商売にならないので店員になっているという。Tシャツに「NATOは空爆をやめろ」と書いて競技場で抗議の意思表示をした、名古屋グランパスエイトのドラガン・ストイコビッチはこのまちの出身だ。

★ 題名: el beogrado

1 serbejo@ptt.yu 1999/04/03 21:35

Date: Sat, 3 Apr 1999 08:56:01 +0200

From: "Renato Petrovic" <serbejo@ptt.yu>

Ĉi nokte oni komencis bombardi la centron de la urbo... eksplodoj... flamo... kiel en bona usona filmo... sed vere okazas... ne en usono sed en eŭropo... laŭ unuaj informoj neniuj estas vunditaj aŭ mortigitaj...

pli aĝaj beogradanoj memoras la 6-an de aprilo kiam hitler bombardis beogradon...

kvindek jarojn poste lian "laboron" daŭrigas adol... bil klinton... trafitaj estas domoj de respublika kaj federacia polico...

ambaŭ troviĝas en la centro de la urbo, apud kelkaj hospitaloj kaj beograda naskejo...

matenas... kion alportos nova tago... jam tradicion tagmezan koncerton... per muziko kontraŭ bomboj...

finis de la xx jarcento... ĝis, eble, revido...

★題名: Fw:la dekkvara tago = du semajnoj (14 日目=2週間) と、空爆開始から数えた日数をタイトルにしてメールが来る。Ćirić さんによると、空爆は9日目から性格を変えて非軍事施設に拡大され、被害が増大したという。

7 zcivic@EUnet.yu 1999/04/19 22:20

Date: Fri, 16 Apr 1999 21:01:45 +0200

From: "Zoran Ćiric" <zcivic@EUnet.yu>

:Niš, la 06. de aprilo, 21:33 h -----

:Je la 03:30 vekis min la bruoj. Sekvis la dua. La trian "konfirmon" mi ne atendis, ja estis aŭdeblaj aviadil-motoroj. La familianoj jam vekigis kaj ni translokigis suben. Mi kontrolis la vid-eblecojn ekstere...

sen ajna sukceso. La bruado mi aŭdis. Sube ni restis dum daŭro de la atako... ĝis 03:50. Kiam la ĉielo trankviligis ni re-

venis en la ĉambrojn. Dum tago ni ekscis pri la rezultoj de la atako. Estis trafitaj kelkaj konstruaĵoj en la urbocentro. Feliĉe, sen mortigo, sed kun granda damaĝo.

:De la naŭa tago oni komencis atakojn al la ne nepre militaj objektoj kaj konstruaĵoj. La unua el tiaj objektoj, dum la naŭa mateno, suferis ponto en Novi Sad. Tiam komenciĝis ankaŭ civilaj mortigoj. Ankaŭ dum la antaŭaj "militaj" atakoj suferis ankaŭ civiluloj, sed tio estis "nur" kromaj damaĝoj. Sed kun tiu punta atako komenciĝis ankaŭ rektaj civilaj mortigoj. La unuaj estis ĉiuj kiuj troviĝis sur la ponto je la momento de la frapo.

:Do, la pontoj estis la unuaj. La sekvan tagon oni komencis kun la petrolaj 'magazenoj', la bombadon de la fabrikoj daŭris kaj daŭras (hieraŭ oni atakis ankaŭ niŝan industrian urboparton -plej multe suferis la tabak-fabriko/ĉu oni zorgas pri la sano de la nacio!/? / kaj la trafikvojoj estis atak-celoj dum lastaj kelkaj tagoj.

:Antaŭhieraŭ oni uzis ankaŭ "pac-fortojn", situantaj en Bosnio, por damaĝi la fervojon je la fervojolinio Beogrado-Podgorica! Unu parto de tiu fervojlinio troviĝas proksime de jugoslav-bosnia landlimo. La "paculoj" mortigis la fervoj-gardiston kaj minigis la fervojon. Ili metis tempminon, sed feliĉe la pasaĝera trajno malfruis....

:Hieraŭ pligrandiĝis nombro de la civilaj mortoj. En du lokoj la atakantoj maltrafis la militajn konstruaĵojn kaj trafis tute civilajn partojn!

:Mi rememorigas vin: je Kosovo ne vivas nur albanoj; Kosovo estas riĉega je krudajoj;

venis en la ĉambrojn. Dum tago ni ekscis pri la rezultoj de la atako. Estis trafitaj kelkaj konstruaĵoj en la urbocentro. Feliĉe, sen mortigo, sed kun granda damaĝo.

:De la naŭa tago oni komencis atakojn al la ne nepre militaj objektoj kaj konstruaĵoj. La unua el tiaj objektoj, dum la naŭa mateno, suferis ponto en Novi Sad. Tiam komenciĝis ankaŭ civilaj mortigoj. Ankaŭ dum la antaŭaj "militaj" atakoj suferis ankaŭ civiluloj, sed tio estis "nur" kromaj damaĝoj. Sed kun tiu punta atako komenciĝis ankaŭ rektaj civilaj mortigoj. La unuaj estis ĉiuj kiuj troviĝis sur la ponto je la momento de la frapo.

:Do, la pontoj estis la unuaj. La sekvan tagon oni komencis kun la petrolaj 'magazenoj', la bombadon de la fabrikoj daŭris kaj daŭras (hieraŭ oni atakis ankaŭ niŝan industrian urboparton -plej multe suferis la tabak-fabriko/ĉu oni zorgas pri la sano de la nacio!/? / kaj la trafikvojoj estis atak-celoj dum lastaj kelkaj tagoj.

:Antaŭhieraŭ oni uzis ankaŭ "pac-fortojn", situantaj en Bosnio, por damaĝi la fervojon je la fervojolinio Beogrado-Podgorica! Unu parto de tiu fervojlinio troviĝas proksime de jugoslav-bosnia landlimo. La "paculoj" mortigis la fervoj-gardiston kaj minigis la fervojon. Ili metis tempminon, sed feliĉe la pasaĝera trajno malfruis....

:Hieraŭ pligrandiĝis nombro de la civilaj mortoj. En du lokoj la atakantoj maltrafis la militajn konstruaĵojn kaj trafis tute civilajn partojn!

:Mi rememorigas vin: je Kosovo ne vivas nur albanoj; Kosovo estas riĉega je krudajoj;

la teritorio de meza Balkano estas ankaŭ sufiĉe grava strategia teritorio... Do, kiuj estas veraj kaŭzoj por NATO-atakoj? Mi bezonas klarigojn. Ĉielo super Niŝ ankoraŭ ne bruas. Trankvilan tagon/nokton estas nova adiaŭa saluto ĉi tie...

Trankvila(j)n nokto(j)n

ĝis venonta okazo Zoran

★Fw: la deknaŭa tago, kaj la dudeka

5 zcivic@EUnet.yu 1999/04/19 22:21

Date: Fri, 16 Apr 1999 20:56:58 +0200

:La 12an de aprilo, 16:36 h

:Je la 07:05 h ĉi matene la sirenoj anoncis la finon de la danĝero. Ankoraŭ unu trankvila nokto por Niŝ.

:Sed la sirenoj ne vane anonciĝis. Ankaŭ ĉi nokte estis atakitaj pluraj fabrikoj kaj aliaj ne nepre militaj objektoj je kelkaj urboj (se vi havas mapon de Serbio: Panĉevo, Novi Sad, Krusevac, Priština...) Denove estis atakita, kaj trafita, petrol-fabriko en Panĉevo. Brulego okazis. Ŝajnas ke ĝi daŭras. Ĉi tiaj atakoj aparte estas danĝeraj por la medio. Kaj ne nepre por la medio de Serbio (la fumo ne konas la landlimoj...). :Lastajn kelkajn noktojn mi aŭskultis la radio-elsendoj el 'demokratiaj' landoj - ĉefe usonaj. Mi deziris aŭdi kiajn kaŭzojn oni uzas por pravigi NATO-atakoj. He, neniun novan. Serboj kulpas por tio.. Nuna la plej granda kulpo estas amaso de albanaj rifuĝantoj el Kosovo. Sed neniam oni mencias/rememoras kiam ĝuste la rifuĝintoj aperis! Kial ne estis rifuĝintoj antaŭ la atako? Kompreneble ke la homoj ne deziras kaj ne povas resti en regiono kie oni per bomboj detruas ĉion. Kaj ne nur albanoj rifuĝas el tiu regiono. (Jam delonge je Kosovo la NATO-aviadiloj kaj rakedoj bombadas ĉion! La urbocentro de Priština estas tre damaĝita, kelkaj partoj eĉ detruitaj. Anakŭ aliaj kosovaj lokoj estas regule bombardataj...)

★ 題名: la 46a, mateno (46日目、朝)

3 zcnis@cent.co.yu 1999/05/10 13:32

Date: Sat, 8 May 1999 23:18:02 +0200

中国大使館、誤(??)爆!!

Niŝ, la 08an de majo 1999, 07:20 h

Ĉi nokte estis atakita Beogrado. La atako komencigis kun nova detruado de elektraj instalajoj (ja du elektraj malfortigoj hieraŭ vespere, dum mi skribis...) La tuta Beogrado restis sen elektra energio. (ĉ. la 23a horo telefonis al mi Renato el Beogrado. Poste dum la nokto NATO-aviadiloj 'frapis' kelkajn ministeriajn konstruaĵojn (ja nenio nova - ĉi jam estis proklamita por militaj celoj de NATO-uloj) kaj... novaj celoj?... hotelo Jugoslavio kaj ĉina ambasadejo! -----

★ 題名: la posttagmezo

2 zcnis@cent.co.yu 1999/05/10 13:33

Date: Sat, 8 May 1999 23:18:28 +0200

Pri la ambasadej-atako en Beogrado NATO jam "akceptis eblecon ke okazis ia eraro". Ja tre 'interesa' estas tiu eraro: la konstruaĵo de la ambasadejo estas trafita per kelkaj rakedoj de tri diversaj flankoj. Ĝis nun: 4 mortigitaj, inter ili unu ĉina jurnalista, kaj deko da vunditaj. "Pura hazardo", kiel la NATOuloj diras... La aer-ataka danĝero daŭras. Neniun bruon ankoraŭ aŭdeblas. Se okazos io 'nova', mi informos vin.

Eble mi tamen atentu ke mi ne donadu multajn informojn, aparte ne tiuj kiuj ne taŭgas por la 'NATO-demokratio'. En unu germana jurnalo oni menciis ankaŭ eblecon ke oni forigu Jugoslavion el interreto?! Ja la jugoslaviaj uzantoj tro ŝarĝas la inter-reton kaj tio tre ĝenas aliajn uzantojn(?!). <Jen unu 'homrajta/demokratia' kaŭzo (ja ili zorgegas pri rajtoj de aliaj) pro kiu oni pretas malpermesi uzadon de interreton al la jugoslavianoj. Sed la plej baza zorgo fakte estas ke la mesaĝoj el Jugoslavio ne 'taugas' al la NATO-celoj.>

北海道札幌稲北高校エスペラント同好会を訪ねて 樺山 裕介
Vizitinte al la Esperanta klubo de Sapporo-Tōhoku-
Altalernejo KABAYAMA Yu^suke

En la esperantio malfama en popolo, la plej rara generacio estas la 10~19-jaruloj, ĉu ne? Tamen antaŭ nelonge oni semis sur tiun malrican kampon kaj g^ermoj kreskas! La entuziasmo irigis min observi tion, en la 19-a de majo.

Okcidente de la ebena Ishikari, pli norde ol la s^oforolicensa ekzamenejo, proksime de la marbanejo O^hama, staras la lernejo en kampo. Plu ekzakte, Teine-Yamaguchi, Teine-distrikto en la urbo Sapporo, la Sapporo-To^hoku-altalernejo de Hokkaido.

En tiu tago pluvis. Tamen la klubanoj, kiuj ĵ^us estis finintaj la regulan ekzamenon, bonvenigis min. la klubanoj estas sep lernantinoj kaj ses el ili ĉ^eestas tie. Kaj la konsilantoj estas s-ro IKEDA Ko^ki (kemia instruisto) kaj f-ino YAMAZAKI Satuki (oficistino de lerneja biblioteko). S-ro IKEDA vokis gelernantojn al Esperanto kaj fontis la klubon kiel subklubo ("do^ko^kai") en la 6-a de decembro, 1998. Ili g^uis la Zamenhofan Feston post nur du semajnoj de la komenco.

Knaba membro mankas al la klubo. Neniu respondis al mia demando: "Ĉu vi s^atas havi knabajn membrojn inter vi?" Iu diris ke iuj knaboj rigardas la klubon kvazau^ relegia kunsido.

Klubanoj kolektig^as lunde kaj ĵ^au^de. Nun ili atingis la postan duonon de "La Teksto Unua." Ili sendis leterojn, kies adresoj estis elektitaj el

マイナーなエスペラント界の中でも特に悲しい無人世代、それは10代ではないでしょうか? その不毛地帯に種が蒔かれ、芽が出ました! 喜びのあまり、私自ら突撃取材に行つて参りました。5月19日のことです。

それは石狩平野の西、運転免許試験場を北へ行ったあたり、石狩湾の大浜海水浴場に近く、平原の中に校舎があります。正しく書くと札幌市手稲区手稲山口、北海道札幌稲北高校です。

天候はあいにくの雨でした。でも、定期試験が終わつてほつとしたばかりの(?) 会員の皆さんに時間をとってもらいました。会員は7人(この日の出席は6人)で、みんな女子です。そして顧問が理科(化学)の池田宏基先生と図書室司書の山崎さつきさんです。池田先生が生徒に呼びかけて、同好会として立ち上げたのが昨年(1997)の12月6日で、創設して2週目にして、もうザメンホフ祭をやっています。

男子がいないんだけど、いた方がいいですかとの問いには答えが無し。「男子たちからは、宗教の集まりのように見られている」なんて声も。

肝心の活動ですが、月曜日と木曜日に集まって、今はTeksto Unuaの後半を進めているところです。文通希望リストからいろいろ選んで手紙を出したけれども、いまの

koresponda listo, tamen nur unu aktuale respondis de Krasnojarsk en Rusio. Frau^linoj, ne bedau^ru kaj provu plue g^is korespondan amikon akiri, tiel mi pensas.

Kia motivo estis por komenci Esperanton? Tri membroj respondis same petolante: "C^i tiu invitis min." F-ino K, kiu invitis ilin, estis lau^dinda! La prezidanto f-ino SINOHE Miyuki diris ke s^ia motivo estas pro s^ia intereso pri eksterlandoj. S^i promesis kun sia amikino (pro tiama emocio komuna?), ke ambau^ vizitu Eu^ropon g^is 25-jara ag^o. Ho, oportune por s^i, en Eu^ropo dense ekzistas la sistemo de senpaga gastado t.n. Pasporta Servo. C^u vi scias tion? Krome la avo de f-ino YAMAZAKI estis esperantisto.

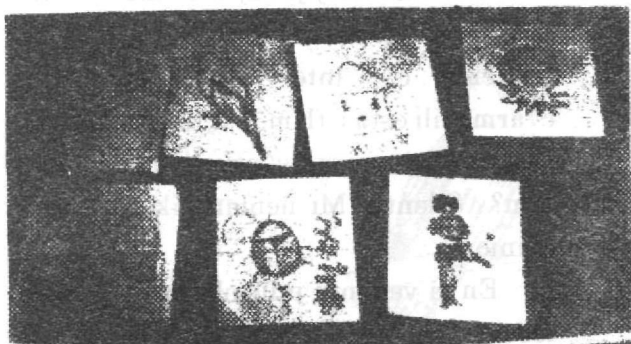
En tiu kunsido, ili au^skultis la voc^on de Radio Internacia de Pekino, kiun s-ro IKEDA surbendis. C^u vi au^skultis konatajn vortojn? Kelke da naciaj nomoj au^dig^is. Kiam ili kaptis ian vorton, juna rondo farig^is gaja c^iuokaze.

Cetere, tri el ili ankau^ apartenas al karikaturo-ilustraj^a klubo. Pro tio mi proponis ke estus bone verki karikaturon per Esperanto en la estonteco. Neniu respondis jese, tamen efektive ili jam uzis sian desegnan talenton por Esperanta lernado, farinte vorto-kartojn kun ilustraj^o.(Bv.vidi foton.)

Tiu lernejo kaj angla lernejo inters^ang^is siajn kelkajn lernantojn c^irkau^ du semajnojn dank'al klopodo de PTA. Kaj inter la lernantoj de To^hoku, averag^e du en unu klaso havas komputilojn. Esperanta agado

と、返事が来たのがロシアのクラスノヤルスクから1通だそうです。でもめげないで、まだまだ出してみてください。

入会してエスペラントを始めた動機は? 「友達に誘われたから」が約3名。誘ったK谷さん、えらい! 会長の四戸 美行(しのへ みゆき)さんは、「海外に関心があったから。」友達と、25歳になるまでにヨーロッパへ行こうと約束したのだそうです。それならばPasporta Servoという家庭宿泊網が充実しておりますぞ。また顧問の山崎さんは、祖父君がEsperantistoでした。

今回は、池田先生が録音した短波放送のRadio Internacia(旧北京放送)を聴きました。ところどころにわかる単語がありませんか? 国の名前がちらほら。何か聞き取れるたびに場はずみずみ。

ところで、会員のうち3人がマンガイラスト部とかけ持ちです。そこで記者は、「将来、エスペラントでマンガを描いたらええやんか」と提案。即、Jesと答えてくれた人はいなかったけれども、実は、単語カードをイラストで作って、すでにその才能を発揮していたのでした。(写真参照)

この高校では、PTAの尽力で、隔年でイギリスの高校と交換ホームステイをしているとのこと。学生の間にもパソコンが、1クラスに2人ぐらいの割合で普及してきていることもあり、エスペラントにもそのような流れに乗る余地は生まれてきそう。ま

s^ajnas povi kapti tian fluon. S-ro IKEDA esperas uzi utile la hejmpag^on de la lernejo por nia maniero.

Lau^ lia diro, malavantaĝ^o de nuna ilia klubo estas malmulto de lernolibroj kaj manko de sufic^e lertinta gvidanto. Ekzemple ili posedas nur du vortarojn por la tutaj membroj. Krome tempo por kunsido estas devigita mallongig^i pro diversaj taskoj. Mi persone pensas, ke tio estas ne tre grava, c^ar estas bone nur g^ui ekkonadon facilan en tia komenceco kiel ili.

Kvankam tiuj junaj klubaninoj estis gajaj en sia babilado, ili estis tre hontemaj c^e intervjuo de mi. Ho, c^armaj ili estas! (Hm. C^u oni dirus ke la junulinoj nur mals^atis tian viron kiel min? Silentu. Mi neniam akceptu tian opinion.)

En la venonta julio okazos la lerneja festo, dum ankau^ilia nova klubo de Esperanto partoprenos en tio. Mi proponas al vi karaj legantoj ke ni ilin elkore kurag^igu kaj subtenu!

ずは、学校のホームページを生かしたいと、池田先生は希望を抱いています

悩みは教材が少ないことと、熟練した指導者がいないことだそうです。例えば、同好会で持っている辞書が2冊なんですね。進学準備などで、時間も押されているそうです。ただ記者個人としては、まだ細かいことは後回しにして、わかるところからわかかっていって、それで楽しんでくれれば何よりと思うのですが。

稲北高校エスペラント同好会は、彼女たち同士では元気なのに、こちらと面と向かうと引込み思案になっちゃって視線が合わないんだな、もお、かわいいんだから。

7月には学祭があり、エスペラント同好会も何かやるそうです。そんな彼女たちを、読者の皆さん、心から応援しようじゃありませんか。

撮った写真は露出不足でことごとく失敗。仕方がないので、くろいところのは'やけた'写真から再現した線をのせます。ごめんなさい。

生徒会報「飛雪」(1999)より

札幌稲北高校エスペラント同好会 連絡先

Prezidanto de la klubo

f-ino SINOHE Miyuki

四戸 美行(しのへ みゆき) さん

Telefono 011-694-5033

Fakso 011-694-5074

Retpos^to: tohokuhs@mug.biglobe.ne.jp

日本語カナ文字・ローマ字論への初歩的な疑問

Elementaj demandoj al la artikolo de s-ro YAMASAKI Seiko[^]

sur la Heroldo de HEL n-ro 77 pri latinigista kaj kanaista movadoj en Japanio

川合 由香 KAWAI Yuka

n-ro 77 に掲載したヤマサキセイコー氏の文は、昨年の第 62 回北海道大会の中の市民向け講演会で講師のひとりとして発言していただいた元になる原稿の要約でした。言語権について「①エスペランチストは言語権を大事にしてきた ②日本の少数民族、少数言語 ③日本語の問題」の 3 点の要旨がありまして、この 3 点目が、ローマ字運動・カナモジ運動との連帯の必要性を訴えた内容でした。これに対し、反証を突きつける論客が出ました。質問は HEL 会員になられたばかりのヤマサキ氏に向けられていますが、外野からの意見をどしどし期待します。(樺山)

S-ro YAMASAKI Seiko emfazis kunlaboron kun latinigista movado kaj kanaista movado ĉe sia prelego en la lastjara Hokkajda Kongreso. Kontraŭ tiu parto de la resumo de la prelego sur n-ro 77, s-ino KAWAI Yuka donas demandojn kun refuta argumento. (KABAYAMA)

ヤマサキセイコー氏の「人権としての言語権」(Heroldo de HEL N-ro77, p3~5)を興味深く拝読した。そのなかで、氏の「日本語はむかし漢字、いま英語によってメチャクチャにされている」「文字改革(カナ文字・ローマ字化)は日本語を守る」という主張に疑問と異議をもったので、以下に書いてみたい。

私も近年の英語由来のカタカナ日本語の氾濫は快く思っていない。日本(語)に対応する概念が存在しないものだけをカタカナにするにとどめるのがよいと思う(例:プライバシー、ボランティアなど)。もしも「タックスペイヤーのニーズにマッチしたサービスをユースフルにプロバイド云々」と役所がいいだしたら納税を拒否したいところだ。この点でヤマサキ氏に異論はない。

しかし、昔の日本語(やまとことば)への漢字の導入と現代の日本語への英語の侵襲とは区別するべきだと私は考える。歴史的背景が違うからだ。昔の日本は中国文化の吸収という面ではいわば「おいしいとこ取り」をしたわけだ。主体的意志によってである。輸入した漢字からひらがな・カタカナ、さらに国字といったものまで日本人はつくってしまった。当時の日本は中国から小国とみなされていたかもしれないが、属国では決してなかった。一方、近年の英語の流入は、経済的軍事的な大国・アメリカ合衆国に言語弱者の国・日本が追従している姿である。

KAWAI Yuka

私はじつはエスペラントを始めてから(つまり数年前に)はじめて日本語カナ文字・ローマ字運動なるものの存在を知った。そこで基本的な質問をさせていただきたい。

- 1)カナ文字・ローマ字表記では、現在の日本語に存在する膨大な数の同音異義語が互いに区別できなくなる。それでは不便ではないか?
- 2)日本語がカナ文字・ローマ字化されたら、遠い将来には漢語がすたれて、日本語は昔のやまとことばだけの言語に収束していくと理解してよいか?
- 3)そのように「進化した」日本語は、日本人の知的生活の面で現在の日本語よりも有用だと

la korea

いえるか？

1)カナ文字・ローマ字化された日本語は、当然ながら表意文字としての漢字の利点一切を失う。失礼ながらヤマサキ氏のお名前を初めて拝見したとき、私は一瞬競馬の馬みたいだと思ってしまった。セイコー=成功？性向？精巧？製鋼？「静光」。じつに美しいお名前である。しかし「セイコー」は記号・音でしかない。意味は不明だ。また、たとえば追求・追及・追究といった意味合いの違いを表現し分けることもカナやローマ字ではできない。ついであるが、黙読・斜め読みというのはほぼ漢字文化圏の人間の専売特許だそう（「科学的な外国語学習法」佐伯智義）。それもなくなるのだろう。

2)日本語をカナ文字・ローマ字化した場合、漢字表記をみなければ意味の分からない単語は使用を避けられることになるだろう。その結果、漢語はすたれ、遠い将来の日本語は漢字導入以前のそれに回帰していくと想像される。つまり、やまとことばの世界である。やまとことばは、対象の概念をあまり細分化せずにおおづかみにするという点でヨーロッパ語に似ている。英語では「(家具や食器などの)一揃い」も「(数学でいう)集合」もともに「set」というそう。漢字を排した日本語もそうなるのだろう。もしこの私の想像が間違いで、カナ文字・ローマ字論者の指向する日本語像、ヤマサキ氏のいう「守る」べき日本語像は違ったものならば、教えていただきたい。

3)ヤマサキ氏は「哲学者が下宿屋のおばさんのことばで話すのがドイツ語だ」と肯定的に書いておられるが、私は否定的である。わたしはむしろ逆に「下宿屋のおばさんのことばで(※要は“口語と専門用語の区別なしに”)ということ)高度に抽象的な思考を組み立てなければならぬドイツの哲学者は大変だろうなあ。」とってしまう。私はドイツ語は知らないが、英語でもやまとことばでも同様であろう。

私の知るかぎり、およそ科学とは、対象とする事物を必要かつ可能なかぎり細分化して、それぞれに明確な(一意的な)定義と名称を与えるところから出発する。日本語の文章が専門的であればあるほど漢字が多く、一見して難解な印象を読み手に与えるのは当然であり、それは必要なことだ、と私は考える。

試みに、以下の2つの文を読んでいただきたい。

(1)おたがいのせりあいがきのいっぽんにあたえるおもなはたらきとして、つまったむれではきのおおきさがちいさくなること(せりあいへのつまりぐあいはたらき)や、きのいきのこるたしからしさがちいさくなること(みずからのまびき)、およびそのむれのおおきさのうえでのうちわけがかわることがあげられる。

(2)個体間競争が樹木個体にあたえるおもな影響として、高密度な個体群における個体サイズの減少(競争-密度効果)や生残確率の低下(自己間引き)、および個体群のサイズ構造の変化があげられる。

これは筆者の修士論文の書き出しの部分である(他人の文を引用改変してはまずいと思って自分の文を例にした)。(1)は小学1年生でもたしかに読めるし、だいたいの意味は理解してもら

えるかもしれない。しかし、この種の文献を実際に必要とする人にとっては(1)はなんの価値もない。「むれのおおきさのうえでのうちわけ」と生態学用語としての「個体群のサイズ構造」とは同じ意味ではない。後者の意味が抵抗なく分かる人は専門家だけかもしれないが、前者ではその指し示すところが拡散してしまって正確な定義を与え得ないのだ。学術論文ならば(2)でなければならない。それには漢字はどうしても必要である。

このようなわけで、私はもし日本語から漢字をなくしたら、「ものごとを丹念に観察し、厳密に定義し、つきつめて考える」ということが日本人にとって困難になるだろう、と想像する。その結果、日本人全体が知的に怠惰になってしまうことさえ私は懸念してしまう。たとえば「function」を「はたらき」と「関数」に、「power」を「ちから」と「べき乗」に、「atmosphere」を「雰囲気」と「大気」に…と使い分けねばならない英語話者はじつにご苦労さんだと思いがいかがだろうか。

なお、ヤマサキ氏はローマ字実験学級の結果をもって「その人たちはローマ字教育はよかったといっている」と書いておられる。しかし、学校でローマ字で授業をうけても帰宅すれば“普通の”日本語が周りにあふれていたわけで、日本語がすべてカナ・ローマ字書きに移行した際の日本人全体の言語環境と彼らのそれとは同じではない。また、“実験的な”教育をうけること自体が生徒たちの知的好奇心を刺激したことも十分想像できるので、この実験結果には相当な社会的バイアスがかかっていたと判断すべきだろう。だからそこから「ローマ字教育は優れている」という結論を導くのは無理があると私は思う。

これら3つの疑問は、日本語カナ文字・ローマ字論者にとっては「しばしば訊ねられるありふれた質問」かもしれないが、戦後すぐの教育というものをまったく知らない1971年生れの筆者にも分かるようにお答えくださるようお願いする。

Valorekzameninda Esperanto-movado: Ni proponas, ke la Hokkajda Kongreso en la venonta jaro, kiu estas la lasta en la 20-a jarcento, okazu en nova kampo.

試されるエスペラント運動

20世紀最後の年

来年の北海道エスペラント大会を新天地で！
推薦・立候補はありませんか

連盟の5月定例委員会で、来年の道大会について話し合われました。今年の大会は札幌なので慣例では、その他の地域で開催となります。この際思い切って道東や道北など、しばらく連盟が行事を行なっていない地域でやってみてはどういう意見が有力でした。しかし、いや札幌でもう一度やって内容をさらに充実させてはとか、道南のひなびた温泉宿と公民館を使ってはなどの意見もあるかもしれません。いずれにしても次回連盟総会で決定しなければなりません。早く準備作業を行なえば補助金獲得などでも有利になる可能性があります。推薦・立候補の申し込み、意見や相談は連盟事務局へ

連盟事務局：札幌市北区麻生町1-3-13, 3F ロンデタージョ

TEL/FAX 011-717-4189

連盟事務局長 佐藤 英治

HEL 春期（小樽）合宿に参加して

中野 常明

La printempa kunlog[^]ado de HEL en Otaru

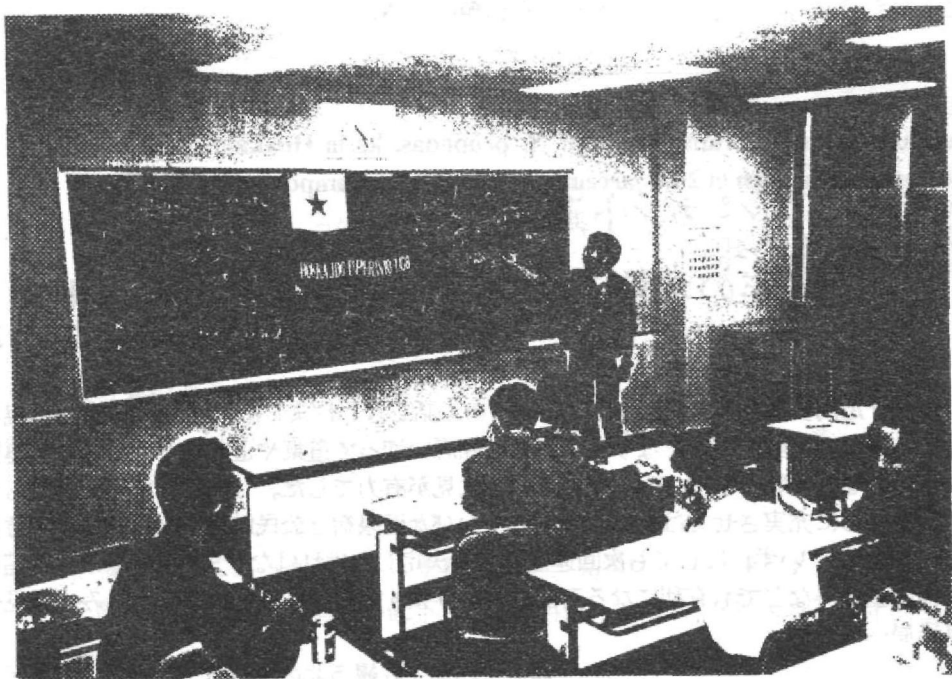
NAKANO Cuneaki

恒例の5月合宿が5月15～16日、小樽で行われ、連盟員でない4名の方々を含めて17名が参加しました。（編集部）

La kunlog[^]ado okazis en la 15-16 a de majo en Otaru. 17personoj, kiuj inkluzivas 4 ne-HELanojn, partoprenis en tio.

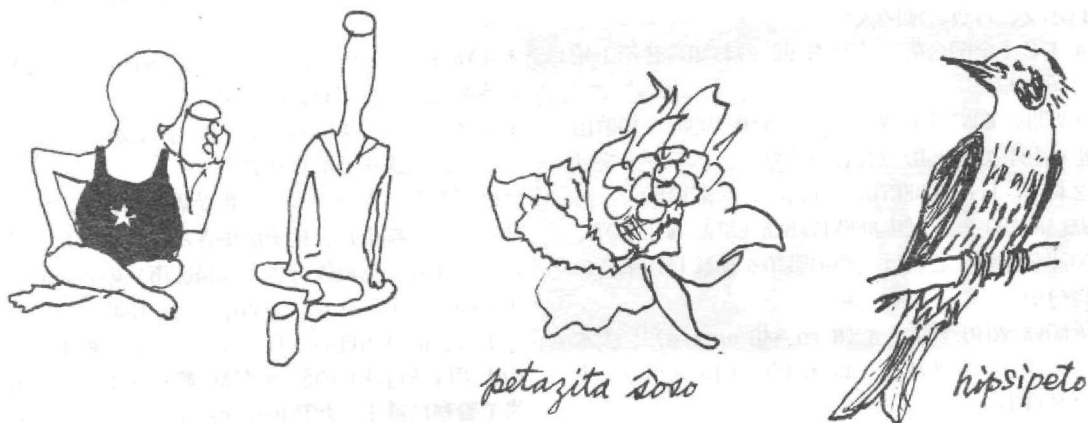
昨年に引き続き今年の春期合宿も小樽で行われ再度参加した。昨年は、一日目のセルゲイさんの初心者講習会参加と二日目のJ E I 学力検定試験の3級受験が、私のメインイベントであった。今年は、一日目の星田委員長による「エスペ란チストからのユーゴスラビヤ通信」の聴講と、二日目の地元エスペ란チストとの交流、天狗山ウォッチングが、私にとってのメインイベントであった。

ユーゴのエスペ란チストと星田委員長とのEメール交信については、既に「Heroldo de HEL」に紹介されているが、現在も交信は続いている。空爆の始まった3月24日から、毎日のように現地の様子が伝えられている。発信者は、ベオグラードの南にあるNiš市に住むエスペ란チストZoran Ciric氏である。当然ながら、空爆されている側の人間であり、NATOの行動を激しく非難している。一方では、我々は、NATO側の言い分も聞ける立場にあり、両方を対比しながら自分なりの判断を下すことができる。今や昔の如く、国が外国からの情報を管理し、不都合な情報は隠してしまう時代は、過ぎ去ったことが実感できた。特に、英語圏外から生の情報を得るために、エスペラントが大いに役立つことが分かり、新米のエスペ란チストとしては、その有用性をアピールできると意を強くした。

少し堅苦しいユーゴの話から解放されて、一日目の夕食は、会場（小樽生涯教育プラザ）近くの食堂風レストラン（？）と言うことになった。昨年と同じ場所だったが、別棟で、なかなか注文品が届かなかった。今年は、本館の小上がり風の一室で、昨年よりはサービスが良かった。各自思い思いの飲み物、食べ物を注文し、腹ごしらえを済ませた。昨年は、小樽の古いエスペランチストも加わり楽しい交流の場となったが、今年は、他の行事と重なり出席できず残念だった。

夕食が終わった後、第2会場の天狗山にある「おたる自然の村（おこぼち山荘）」に移動した。ここも昨年に続いて2回目の宿泊である。丸太を使い、自然木の切り株を椅子にしたり、板敷きの階段もあるなど、素朴でしゃれた山荘である。大きな風呂や多目的ホールがあり、屋外にはパークゴルフ場、キャンプ場などもあり、家族で訪れても楽しめるところである。街から調達して来たつまみと酒類を持ち込み、ユーゴに関する二次討議を続けたり、各自の人生論から下ネタに移ったり、賑やかな懇親会は、10時の消灯時間までには終わらなかった。窓のカーテンを閉めて、灯りは消さず論戦は続いたが、12時近くなると流石に疲れが見えて、一風呂浴びて寝る者が増えお開きとなった。

二日目、朝6時半頃すっきりと目が覚めた。いつもラジオ体操とウォーキングを始める時間だ。外を見ると素晴らしい天気だ。散歩することに決めた。山荘前の案内図を見ると天狗山まで片道3.1Km、往復で6.2Kmと分かり、いつものペースで約1時間と見込まれた。8時15分からの朝食には、十分間に合うと読んで出発。

道端には、まだ雪が残っており雪が解けたばかりの跡に、まだ開いていないぼっこり丸いフキノトウ (petazita soso) が顔を出していたので、山菜料理用に少し摘んできた。新緑の美しいシラカバ (blanka betulo)、カラマツ (lariko)、ハルニレ (japana ulmo) などの雑木林からは、ウグイス (ugviso)、キジバト (oriento turto)、ヒヨドリ (hipsipeto) などの声が聞こえてきた。側溝を流れる雪解け水のせせらぎもさわやかに響いていた。山頂まで来ると小樽港と石狩湾、小樽市街が眼下に見え、雪の残る暑寒別連峰の遠望も素晴らしかった。他の人たちにも見せたくなり、朝食後、A, K, Kの3氏を誘って、今度は車で山頂まで案内した。戻ってくると、地元のエスペランチスト前田さんが来ておられ交流会が始まった。自己紹介を中心に、エスペラントも混じえながら楽しい懇談が2時間ほど続いた。

全体を通して感じたことは、地元の参加数が少なく淋しかったこと、札幌以外からの参加者も少なく、いつもの顔ぶれという印象が強かった事などである。また Ludo de esperanto を省略してしまったこともあり、エスペラントを話す時間が短かったように思う。但し、天狗山ウォッチングには、十分満足した。(以上)

*PONTETO 1999年 3月 N-ro 174, 関東エスペラント連盟:B5X12頁のうちエスペラント文半頁。今年はじめ全国の地方紙に(道新では2月3日)出た「共通語の新世界」の全文コピーが出ている。William Auldの「エスペラントについての神話と事実」(原文英語)が水野義明訳で連載中。

*SPERILLO:サンフランシスコ周辺地域のエスペラント組織SPEROの連絡誌、変形A4版1枚2頁。エスペラントと英語混在。SPEROは毎年4月のTago de la Tero(アースデイ)に出て参加者に語りかけている。参加者は五人ぐらいいという。

*ハヶ岳エスペラント館だより:1999年3月20日、ハヶ岳E館運営委員会発行、B4片面2頁、日本文
*ハヶ岳エスペラント館(リーフレット)A4両面日本文、写真、地図入り

*J E I 全国合宿・代々木'99のお知らせ第1報と第2報

*VERDA MONTETO: Marto, Aprilo 1998, 和歌山 N-ro104;変形B5版 X8頁のうちエスペラント文は2頁半。Leo ROBERTO(Francio)の ARMADO?... MALARMADO?... CU NEEVITEBLA ESTAS MILITO?..の連載開始。これは二つの戦争を体験した筆者の自分史。

*NOVA VOJO:1999. 4 (N-ro 340 aprilo), 大本エスペラント普及会, A5 X34頁、内エスペラント文8頁半。

*第47回関西エスペラント大会(神戸)案内

*Mejlstono 1999/4, n-ro 152, 仙台E会: B5X 8頁のうちエスペラント文半頁。

*Vojo SENLIMA:No. 143 aprilo 1998, 熊本エスペラント会、B5 X10頁の内エスペラント文2頁は HARADA T. のニュージージーランドE大会参加記。毎号出ている MEMORANDUMO(事務局日誌)は、運動史の基礎資料。

*Novajoj Tamtamas:n-ro 147, aprilo 1999, A4 X 4頁、全文エスペラント(JER).Tri Fratoj de Dango(だんご三兄弟)の解説も写真入りで。

*LA TAMTAMO: 第301号(1999年4月号)

*Hokkaidô Rômazî Kenkyû No.100 (復刊73) 北海道ローマ字研究会発行, lls.11n.4gt.10nt. B5 X 8頁。Heroldo de HEL N-ro77のS-ro YAMASAKIの、「--3つの言語運動が連帯しなくては--」の発言は重要、と指摘。

*SPERILLO:SPEROの連絡誌、変形A4版1枚2頁。5月例会や夏期講座案内など、S-ro Miko 活躍中。Kampanjo 2000にあたり ELNAは学校教師あてに5000通の手紙を出すという。

*Al Vi Kara:N-ro86(1999Apr.), 京都エスペラント会、B5 X23頁のうちエスペラント文7頁。10月のウラジオ学生会議の入った行事地図あり。なお「おまけなしの旅・ポーランド(8)」の最後の7頁は全行の最後の1字脱落あり。

*Jen Amikoj! n-ro 128: 1999-4-01, Meguro-Esperanto-Societo:B5 X 8頁のうちエスペラント文1頁はEPCのWANG Hanpingの Raportoj el Japanio 紹介文(和訳もある)

*第18回日韓中青年セミナー(KS)申込書 19990729~0801: 滋賀県和邇浜青年会館

*Mejlstono 1999/5, n-ro 153, 仙台E会: B5X 8頁のうちエスペラント文2頁半。

*La Movado N-ro 579 maj. 1999, B5版16頁の内 E.文3頁。

*NOVA VOJO:1999. 5 (N-ro 341 majo), 大本E普及会, A5 X34頁、内E文8頁半。

*受講生通信 第63号 1999-03-01:沼津エスペラント会通信講座:B5X 16頁のうちエスペラント文は修了者あいさつの5頁。新受講生紹介に、山谷桜さん(札幌市)、種田浩史さん(札幌市)、受講生の便りに真鍋俊行さん(帯広市)の名がある。

*Eskalo 第7-9号、1999年5月、川崎エスペラント会、B5 X 6頁のうちエスペラント文約1頁半の大半は Rijeka の54-a IJKの際パスポート不携帯で警察に捕まったTEJO-Prezidantoの話。身元不明のアジア系外国人--を怪しむのは日本の警察ばかりではないらしい。

*PONTETO 1999年 5月号 N-ro 175, 1999年 5月: 関東エスペラント連盟:B5X12頁の内エスペラント文2頁はフランスの98~99年の冬の大雪での山岳遭難救助の記事。

*VERDA MONTETO: Majo, Junio 1998, 和歌山 N-ro104;変形B5版 X8頁のうちエスペラント文は計1頁ぐらいい。「軽快な文体のForge」(江川治邦)は、古い作品にも役に立つ文例があることを教えてくれる。

*SPERILLO: 6月例会案内など:ESP- 英語混在。

*La Movado N-ro 580 jun. 1999, B5版16頁の内 E.文3頁。「自著を語る--クロアチア物語」(森真吾)で、日本語訳が出版されたこの本はエスペラント原作で作者の母国語(クロアチア語)の文はなく今翻訳中であること、今年3月24日ザグレブでこの日本語版出版披露を開いたその日NATO軍のユーゴ空爆が始まったこと--が述べられている。なお巻頭は第73回九州大会記事、来賓あいさつに星田淳の名も見える。

LEONO KAJ RATO

Jos[^]iko KANAMORI

L: Ah, dormeme, dormeme. Do mi ekkus[^]ig[^]u. Estas komforte.

R: Hodiau[^] estas bela vetero. Mi iru promeni c[^]irkau[^]en.

L: Kiu kuras sur mia korpo? Ba! ac[^]a rato.

R: Bonvole ellasu min, mi petas. Nepre iam mi helpos vin.

L: Ha, ha! C[^]u vi povus helpi min, kvankam vi estas tiel malgranda kiel miaj fingroj? Iru for! Malsag[^]a ratac[^]o!

(Iam leono falis en kaptilon)

R: He! sinjoro Leono, kio okazis al vi? Ha, vi falis en kaptilon, c[^]u ne?

L: Ju pli mi baraktas, des pli la reto volvos min.

R: Vi ne baraktu! Mi tranc[^]os la reton per miaj dentoj. Krake, krake. Hura mi sukcesis!

L: Mi ne sciis, ke malgranda vi havas tiom da kapablon. Ja estas mi, kiu estas malsag[^]a. Koran dankon!

(fare de la grupo de pupteatro "Vinberoj" en Sapporo)

ライオンとねずみ

金森 美子

ラ: ああ、ねむい、ねむい。横になろう。いい気持ちだ。

ネ: 今日はいい天気だ。そこらへ散歩に行こう。

ラ: おれの体の上を走るのは誰だ。なんだねずみか。

ネ: どうか、放して下さい。いつかきっとあなたを助けます。

ラ: あはは、指ほどのちっぽけなお前が私を助けるだと、愚かなねずみめ。行ってしまえ。

(ある時、ライオンはわなにかかった)

ネ: おや、ライオンさん どうしたの。

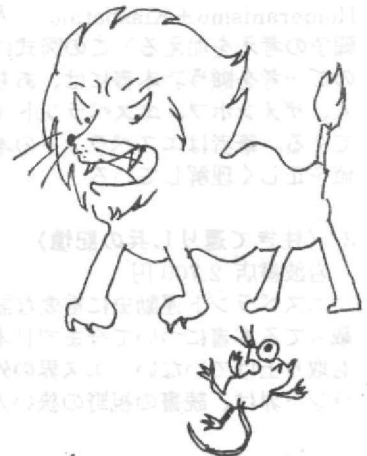
あら、わなにかかってしまったの。

ラ: 暴れれば暴れるほど、網がからみつくよ。

ネ: 動かないで。僕がかみ切ってあげます。ガリガリ。ああ、うまくいった。

ラ: 小さなお前にそんな力があるとは。愚かなのはわしの方だよ。どうもありがとう。

(“Vinberoj” の人形劇より)

エスペランチストの教養を深めるための読書のすすめ〈良書紹介〉

Rekomendo de intelektaj verkoj por esperantistoj 名古屋 シーラカンス

1 〈BARABARA〉 向井 豊昭 著

早稲田文学新人賞受賞 作品

四谷ラウンド賞受賞 1,400 円

東大学長、文芸評論家、蓮実重彦；向井豊昭の抑制のきいたアナキズムは鈍い興奮をあたりに行き渡らせ読む感性を一瞬ごとに揺るがせてくれる。

小林陽一：小説の過激さをここまで迫真力をもって現象したことはまだかってない。老人パンク作家の登場は一つの事件である。

畔 秀美：向井豊昭の積極的な若々しさは日本文学の希有な希望である。

荒川長治：朝日新聞読書欄で好意ある長い解説を書いている。

三石 清：この作品の題はローマ字である、(バラバラ)、著者は訓令式ローマ字主義者である。10 余年前までは、HEL の会員であった。静岡、新冠、日高三石の小学校にあってアイヌ児童教育に熱心な教師であった。熱心にエスペラントを学習した。エス文のアイヌ民話の創作を自費出版。北海道文学全集 21 巻に作品がある。62 才。僕のエス文の手紙を読んでくれる。3 年前の受賞には、朝日新聞文芸欄で蓮実重彦により激賞された。エスペランチストである北海道出身作家の小説である。向井豊昭の文学を見守ろう。

2 〈民族という名の宗教〉 なだいなだ 著

岩波新書 580 円

僕は SAT 会員である。SAT を〈無民族性協会〉と呼称するのに違和感がする僕に、タニ、ヒロユキ君は〈没民族性協会〉ではどうかと返信してきた。僕は、労働者〈世界市民運動〉を SAT 運動の解説に使ってる。これは名著、パランギャン:Eseoj の論文〈k-do Lanti〉を読んだ。ギリシャ哲学者、ディオゲネスの反国家思想、世界市民思想が、まさにランテイの思想とピッタリである。ランテイは 図 式的 に Sennacismo=Zamenhof, Homaranismo + Klasbatalo (人類人主義に階級闘争の考えを加える) この図式について読者諸君のご一考を願う。本書には、あちこちに、ユダヤ人、ザメンホフ、エスペラント (165 頁) 等が出てくる。筆者はエスペラントの本質と世界史的価値を正しく理解している

3 〈往きて還りし兵の記憶〉 高杉一郎 著

岩波書店 2,700 円

エスペラント運動史に重要な記事が 70 頁分も載ってる本書について今まで日本のエス誌はどこも取り上げていない。エス界の外の人に〈エスペラント界は、読書の視野の狭い人間集団か〉と言

われるかも。3 年前に読んだが、岩波書店の〈夫、プハーリンの思い出〉上下 2 巻を夢中になって読んでいて、ヘロルド誌に紹介を書くつもりがしなかった。

〈誠実なヒューマニストの痛恨の回想〉だ。

この本の刊行直後 96-06-19 の毎日 (朝日) 新聞文化欄〈夕陽妄語〉の加藤周一は長い好意的な社会評論、〈シベリア虜囚から冷戦まで〉で本書の内容を高く評価してる。が、70 頁にわたるエスペラント関係記事、スターリンの言語学の誤謬についてなどには唯の一行も言及していない。これはエスペラントの社会的な存在価値の一般社会での評価が、ゼロに近いことを示していると、同時に日本知識人のエスペラントとか言語学についての知見の低さを示していると思う。言語問題は社会革命において民族問題につながる重要なテーマであるのだが、あるいは触れるのを避けたのか。

高杉一郎：90 才、英文学者福原燐太郎の弟子。静岡大、和光大教授であった。JEI 顧問である。共産党名誉議長宮本顕治とは義理の兄弟である。夫人同士が姉妹である。(234 頁) しかし、この義兄弟は顕治の無理解で仲良しではない。宮本は革命家であるが、元来、マルクス主義文芸評論家である。

〈中国の世界語者たち〉(238-262 頁) には、秋田雨雀、中垣虎児郎が登場して中国の同志との交流が詳しい。中華全国世界語協会 (Cina Esperanto-Ligo) 秘書長、葉頼士と連絡しあって静岡、高杉教授、三ツ石、東京、核物理学、玉城英彦教授、福岡、江口廉の 4 名で〈Amikoj de nova Azio〉の名で呼びかけてアジアのエス運動の展開を企てた。(252 ページ)

それで、当時この事務局に平塚とハノイのエスペラント協会から年賀状が来た。

〈スターリンの“言語学”論文〉(207~234 頁) に、エロシェンコが 1921 年、国立北京大学のエスペラント科 (必修) 教授に等、中国エス運動が詳しい。

エスペラント運動史関係の記述は本書の 4 分の 1 もあるのに、日本エス界の話題に上らないのは、今日のエスペラントは、来日外国人との交流、国外旅行、観光用等だけの言語になってしまって、思想、文学、哲学、社会運動、社会科学的な考察の側面がある知的存在であると思う人が少ないのかもしれない。

心ある同志に、本書の一読を勧めたい。

(99-04-11 記)

第5回委員会報告

Raporto de la 5-a komitata kunveno de HEL

〔日時〕 5月16日(日)午後1時～

〔場所〕 喫茶エンゼル (小樽市)

〔出席者〕 後藤義治、佐藤英治、阿部映子、樺山裕介、川合由香、中野常明、横山裕之、宮沢直人、鈴木佳子(事務局員)、権野正浩(会員)、松野元(オブザーバー)

〔議事内容〕

1 「Heroldo de HEL」第78号 SAT 札幌の記事について

今後、各ロンドの個別的報告案内と連盟の公式案内の区別を明確にして機関誌に掲載することになった。

2 旅費規定について

会計担当 後藤 の案をもとに検討を加え、次回大会にて決定する。

3 「民衆のメディア連絡会」会員からの依頼

「民衆のメディア連絡会」会員の河戸さんより宮沢 にエスペラントへの翻訳等の依頼があった。これを機会に、翻訳等の依頼があった時、またはインターネット上での対応を求められた時のために、連盟として広報部、教育・研究部を窓口に対応を考えることとした。

4 来年の大会開催地について

機関誌「Heroldo」誌上にて、来年の大会開催地の立候補募集の案内を行なう。

5 日本青年エスペラント連絡会(JEJ)編集会議について

JEJ としては、日程として9月23日(木)または25日(土)の予定で準備中。

6 ウラジオストック訪問団の件について

助成金認可は、北方圏交流基金より報告集発行費として10万円の助成が決定した。訪問団は規模を縮小し、自己負担1人15万円程の予算で再度企画案を検討する。

訪問に際して、ウラジオストックエス

ペラントクラブと北海道エスペラント連盟との間に議定書を交わすこととし、そのための予算案作成と事前の事務折衝は国際部がすすめる。議定書は、国際部長宮沢を連盟の公式代表として現地で調印する。以上の件は、次期連盟総会にて決定の上、実行されるものとする。

7 図書部より

日本エスペラント学会からの書籍購入に関して、担当者との間に解釈の相違があったため、再度、年末支払い(買取、委託共に)の確認を行なった旨、図書部より報告があった。

8 第63回道大会について

会場確保の都合上、9月25日(土)連盟総会と26日(日)エスペラント祭の開催日程が入れ替わることとなった。新しいプログラム案は本号1ページ

9 次号機関誌について

6発初旬発行予定で、準備を進める。

10 広報部より

ホームページへのアクセス数について機関誌に載せる。ホームページにかかる経費を削減するため、プロバイダーへの料金の再登録を行なう。

次回 委員会開催日程 7月3日(土)17:30
於 ロンデタージョ

誤りと訂正

* N-ro 77 P14: 当麻憲三さんの命日

7月18日でなく8月18日でした。

謹んで訂正いたします。(星田)

Esperanto kaj mi

Prelego de S-ro Glauco Pompilio c[^]e Zamenhof-Festo '98 en Kanagavo

ポンピリーオ氏の講演：エスペラントと私

98年12月13日の神奈川県4地方会共催のザメンホフ祭で、今横浜市在住の S-ro G. Pompilio が講演した。かれはもと UEA 職員で 1965 年東京であった第 50 回世界エスペラント大会のとき大会常任書記として日本に来た人。当時の北海道での合宿や、大会にも出席してくれた。既に歴史の一部とも言える当時の思い出を、横浜エスペラント会（ハマロンド）の了解を得て転載させていただいた。（星田）

Mi eklernis Esperanton en 50-aj jaroj, kiam mi estis knabo 15 ~ 16-jara. Tiam mi eksciis, ke Esperanto estas miksajo de diversaj lingvoj kaj anstataŭ~as nacian lingvon. La ideon mi mals[^]atis, sed mi volis scii, kia g[^]i estas. Post eklerno mi konvinkig[^]is, ke g[^]i ne estas miksajo de lingvoj; g[^]i ne anstataŭ~as patran lingvon, sed estas lingvo por interfratig[^]o inter aliaj popoloj. Mi pensis, ke mi povos havi kontakton kun amikoj en foraj landoj. Mi do entuziasmig[^]is. Mi tre s[^]atis Esperanton.

Esperanto portis al mi valorajn spertojn praktikajn. Kelkajn jarojn post mia eklerno de Esperanto, en 1955 okazis Universala Kongreso en Bologna (Italio).

Tiam mi farig[^]is membro de Loka Kongresa Komitato. Tiam mi estis 18-jara kaj la plej juna LKK-membro. Mi estis kasisto. Estis granda sperto por mi. Necesis faka scio, kaj granda estis la respondeco en la movado. Tamen mi volis spertig[^]i en organizado profesie. La laboro kaj la UK sukcesis.

Kelkajn jarojn poste UEA en Roterdamo havis kontakton kun mi, kaj proponis min labori en la Centra Oficejo de UEA. Invito iri al eksterlando allogis min, kaj mi akceptis. La laboro estis pozitiva. Mi vidis veran Esperantujon. En la oficejo parolata lingvo estas nur Esperanto. Mi laboris kiel librotenisto, t.e. kasisto.

Post kelkaj jaroj Ivo Lapenna, la g[^]enerala sekretario de UEA, diris, ke mi transprenu unikan laboron: Konstanta Kongresa Sekretario. Tio estas tasko porti spertojn de pasintaj kongresoj al novaj kongresoj. Mi akceptis la laboron kun

helpo de la tuta membraro de la Centra Oficejo.

Ekde tiam mi laboris por multaj kongresoj. La UK en Tokio en 1965 estis mejls[^]tono por mi. G[^]i okazis unuafoje en Azio. Oni ne sciis, c[^]u esperantistoj ekster Japanio venos al Tokio. En oktobro en 1964 mi unuafoje venis al Japanio. Nun mi bone memoras. Tiam en Nederlando, en Norda Eu~ropo, estis jam sufic[^]e malvarme, sed c[^]i tie estis tre varme; mi preskau~svenis. Esperantistoj atendadis min. Mi konstatis, ke ne estas diferenco de koroj inter Eu~ropo kaj Japanio. Mi sentis hejmecon. Mi tuj alkutimig[^]is mang[^]i per bastonetoj. Inter ni estas spirito, kiu ebligas homojn senti sin proksime.

Tamen Japanio estas dang[^]era lando por viroj. C[^]i tie mi ekkonis mian edzinon. Ne rekte pro Esperanto, sed dank' al Esperanto.

Esperanto por mi estis kau~zo de felic[^]o morala kaj spirita. G[^]i estis bona ankau~en praktika flanko. G[^]i donis al mi praktikajn spertojn.

Kiam oni uzas Esperanton, tiam japanoj kaj ankau~ ne-japanoj havas saman senton, c[^]ar g[^]i estas neu~trala lingvo. Parolante en Esperanto, mi ne estas supre, nek malsupre. En mia laborejo c[^]iutage mi uzas la anglan lingvon kun japanoj. Sed kiam mi parolas angle kun denaske angla parolanto, mi sentas ke mi ne estas samnivela. Mia angla estas iom alia de ilia angla. Ankau~ pri la japana lingvo okazas same. Ambau~ ne estas miaj lingvoj. Esperanto estas ja nia lingvo.

Tio estas mia c[^]efa sperto per Esperanto.

北海道エスペラント連盟 インターネット ホームページ Hokkajda Esperanto-Ligo TTT-pag^o

更新履歴

- 11 1999. 3.29 エスペラントのあいさつ文に音声ファイル追加
- 12 1999. 4.24 5月合宿の案内
- 13 1999. 4.29 ユーゴ空爆時の一市民の生活（電子メール）

ALINA MUZIKA INSTRUMENTO

Registro de renovigoj

- 10 1999. 3.29 Vocxo de s-ro Hosxida ^{por} pri saluto
- 11 1999. 4.24 Informo de nia Kunlogxado
- 12 1999. 4.29 E-leteroj el Jugoslavio pri bombarado

6月3日現在 HEL ホームページへのアクセス数 エスペラント版 458 件
日本語版 336 件

ホームページのアドレス (URL)

<http://www2u.biglobe.ne.jp/~HEL/index.htm>

HEL の電子メールアドレス

hel@mud.biglobe.ne.jp

〔各ロンドからの案内〕

ANONCO de SAT-ana Grupo en Sapporo SAT 札幌よりのお知らせ

出産カンパの御礼

前号『Heroldo』誌上にて、カンパのお願いをしたところ、エスペランチスト及びエスペラント支持者、その他の方々より、132,200 円のカンパ・御祝とその他ベビー用品などをいただきました。（1999 年 6 月 6 日現在）一部借金の返済と出産費用に使用させていただきました。誌上をお借りして御礼申し上げます。誠にありがとうございました。

尚、鈴木は 4 月 30 日、無事男児ポンションを出産しました。

Ni dankas vin pro la mondonaco por bebo.

La 30-an de aprilo, 1999, kamarado SUZUKI Keiko
naskis malinan bebon kaj nomis lin "Ponsion".

編集部より

5月合宿の前の晩に、カンボジアに赴任する大学時代の友人夫婦の送別会に顔を出しました。ずっと会ってなかった面々の中に、夫の方と同居生活をしている年下の友人(男)がいました。その場で彼が札幌での外国人と日本人の情報交流に参画し、英語と日本語でその雑誌をつくっていると知り、なにか踊り出したいほど嬉しくなりました。底辺で異文化交流をすることやったら、英語帝国主義とかで共闘したろやないけ、という気持ちです。

蛇足ですが、送られる夫婦の妻の方と私とはかつて同じ屋根の下で暮らしていました。ただし肉体関係はありません。と言っても、私は同性愛者ではありません。念のため。

こうして駄文を書いている原稿に、窓の外のナカマドの葉の影が映って揺れています。この樹に掛けた巣箱からスズメのヒナの声が聞こえています。

前号(n-ro78)の、SAT札幌からの出産カンパ要請の記事について、公私混同ではないかと、ある委員から意見が出されました。あの記事をあの形で載せたことへの是非については完全な決着はつきませんでした。委員会で、連盟の公式案内とロンドの報告案内の区別を明確にするように決めましたので、今後はそれに従います。

樺山 裕介

El redakto

En la vespero antaŭ la maja kunlogado, mi ĉeestis ĉe bankedon por geedzoj, kiuj estis miaj geamikoj kiam ili kaj mi studis en universitato, kaj baldaŭ venos al Kambogao pro sia okupo. En la ĉeestantoj, kiujn mi apenaŭ vidis post la forlaso de la universitato, trovigis amiko pli juna ol mi. Li logis kun la viro, kiu iros al Kambogao, en sia studenteco por vivi malkare. Oni informis al mi ke li agas por doni kolorajn informojn por fremduloj kaj koncernaj japanoj en Sapporo, kaj eldonas sian gazeton, kiu konsistas el la angla kaj la japana. Sciinte tion, mi ekscitis pro sprucanta gao. Por komuniki buntajn kulturojn al oni, mi vole prenos la manon en mano ec kun la angla

lingva imperiismo.

Alie la edzino de la geedzoj logis kun mi en unu domo, sed nenia seksa rilato ekzistis inter ni. (Mi certe ne estas samseksamulo. Ne miskomprenu.) Nun sur la paperon de tiu ĉi manuskripto falas la milda sunradio kaj ombro, kiu estas formita tra la branĉoj de sorparbo. En la nestodometo pendanta de tiu arbo, paseridoj ĉirpas tinte.

Unu komitatano de HEL donis opinion, ke la artikolo: "Ni petas mondonacon por bebo" de la SAT-ana Grupo en Sapporo n-ro 78, devus esti neakceptita ĉar privata afero traktigis je publika afero. Nia trakto de la artikolo estus ĉu gusta, ĉu malgusta, la komitato konkludis, ke sur "Heroldo" oni devos apartigi oficialan anoncon de HEL kaj anoncon de rondo distingeble, kaj ni redaktoroj obeu tion.

KABAYAMA Yu^suke

函館では、電車で通勤し一人暮らしにもやっと慣れてきました。編集部といっても名ばかりの状態で実務は樺山さんと事務局の鈴木さんに任せっぱなしで心苦しく思っております。

誰か札幌市かその近郊に住んでいる方で編集を引き受けてくださる方がいらっしゃらないでしょうか? 9月の道大会までには誰か申し出てほしいものです。(樺山さんも苦小牧だし、鈴木さんは子育ても忙しいだろうし...) よろしくお願ひします。

Ejko ABE 阿部 映子

Heroldo de HEL

第79号 (1999.6.10)

北海道エスペラント連盟機関紙

編集部 〒001-0045

札幌市北区麻生町 1-3-13, 3F

ロンデタージョ TEL 011-717-4189

郵便振替口座

02700-6-17075

北海道エスペラント連盟